# Examenul național de bacalaureat 2021 Proba E. d) Chimie anorganică

**Testul 6** 

• Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.

• Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)
Subiectul A.

Itemii de la 1 la 10 se referă la substante, ale căror formule chimice notate cu litere de la (A) la (F), sunt prezentate mai jos: (A) NaOH (B) N<sub>2</sub>(C) NaBr (D) **H<sub>2</sub>CO<sub>3</sub>** (E) NH<sub>3</sub>(F) **PbO**<sub>2</sub> Pentru fiecare item, notați pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însoțit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect. 1. Substanța formată din molecule în care atomii sunt legați printr-o legătură covalentă triplă, este: **a.** (A); **c.** (D); **b.** (B); **d.** (E). 2. Elementele chimice din compozitia substantei (A), care au caracter nemetalic: a. apartin aceluiasi bloc de elemente; c. sunt situate în aceeasi grupă a Tabelului Periodic; **b.** au aceeasi sarcină nucleară; d. sunt situate în perioade diferite ale Tabelului periodic. 3. Substanta chimică (E): a. este o bază tare; c. ionizează parțial în soluție apoasă; **b.** este o bază mai tare decât (A); d. ionizează total în soluție apoasă. 4. Substanța chimică (A): a. este insolubilă în apă; c. nu reactionează cu acidul clorhidric; b. formează un amestec eterogen cu apa; d. poate fi obtinută în reactia sodiului cu apa. 5. La adăugarea a 2-3 picături de fenolftaleină în soluția apoasă a substanței (A), aceasta se colorează în: a. albastru; c. rosu carmin; d. violet intens. **b.** galben; 6. Substanta chimică (F): a. este catodul acumulatorului cu plumb; c. se consumă în timpul funcționării pilei Daniell; **b.** este catodul pilei Daniell; d. se formează în timpul functionării acumulatorului cu plumb. 7. Este adevărat că: a. (A) nu reactionează cu clorul; c. (C) reactionează cu clorul; b. (B) are în moleculă doi electroni neparticipanți; d. (D) este un acid mai tare decât acidul clorhidric. 8. O solutie apoasă a substantei (A), care contine 0,02 mol de substantă dizolvată în 200 mL de solutie, are: **c.**  $[H_3O^+] = 0.02 \text{ mol} \cdot L^{-1};$ **a.** pH = 3: **d.**  $[HO^{-}] = 0.02 \text{ mol·L}^{-1}$ . **b.** pH = 13; 9. Există 4,8 g de oxigen în: a. 0,1 mol de substanță (A); c. 0,3 mol de substanță (F); **b.** 0,15 mol de substantă (F); d. 0,6 mol de substanță (A). 10. Raportul masic carbon : oxigen în compusul (D) este: **a.** 1:4; **c.** 3:4; **b.** 4:1; **d.** 4:3.

30 de puncte

## Subjectul B.

Citiţi următoarele enunţuri. Dacă apreciaţi că enunţul este adevărat scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera A. Dacă apreciaţi că enunţul este fals scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera F.

- 1. Masa unui atom este concentrată în nucleul acestuia.
- **2.** Aluminiul face parte din blocul s de elemente.
- 3. Entalpia reacției de ardere a unui combustibil este negativă.
- 4. Ruginirea fierului este un proces cu transfer de protoni.
- 5. Puntea de sare dintr-un element galvanic asigură neutralitatea electrică a soluțiilor.

10 puncte

SUBIECTUL al II-lea (25 de puncte)

## Subjectul C.

- Un atom cu sarcina nucleară +37 are 85 de nucleoni. Calculaţi numărul de neutroni din nucleul acestui atom.
   2 puncte
- **2. a.** Scrieţi configuraţia electronică a atomului elementului (E), care are 4 substraturi ocupate cu electroni, ştiind că în ultimul substrat există un singur electron.
  - b. Notați poziția elementului (E) (grupa, perioada) în Tabelul periodic.

4 puncte

- **3. a.** Modelaţi formarea legăturii chimice în clorura de sodiu, utilizând simbolurile elementelor chimice şi puncte pentru reprezentarea electronilor.
  - b. Notați numărul de coordinare al ionului de clor în rețeaua cristalină a clorurii de sodiu. 3 puncte
- **4.** Modelaţi formarea legăturii chimice în molecula de hidrogen, utilizând simbolul elementului chimic şi puncte pentru reprezentarea electronilor. **2 puncte**
- 5. Într-un balon cotat se prepară 700 mL soluție de hidroxid de sodiu, de concentrație 0,5 M, prin amestecarea a 100 mL soluție de hidroxid de sodiu, de concentrație 2 M, cu x g hidroxid de sodiu și cu apă distilată. Determinați valoarea lui x.
  4 puncte

## Subjectul D.

1. Ecuația reacției care are loc între cupru și acidul azotic este:

...Cu +...HNO<sub>3</sub> 
$$\rightarrow$$
...Cu(NO<sub>3</sub>)<sub>2</sub> + ...NO +...H<sub>2</sub>O.

- a. Scrieti ecuatiile proceselor de oxidare, respectiv de reducere, care au loc în această reactie.
- b. Notați rolul acidului azotic (agent oxidant/agent reducător) în această reacție.

3 puncte

2. Notați coeficienții stoechiometrici ai ecuației reacției de la punctul 1.

1 punct

- 3. a. Scrieți ecuația reacției dintre hidroxidul de sodiu și acidul clorhidric.
- b. O soluție de hidroxid de sodiu, cu volumul de 250 mL și concentrația 0,2 M se amestecă cu 400 mL de soluție de acid clorhidric, de concentrație 0,1 M. Determinați masa de clorură de sodiu formată în urma reacției, exprimată în grame.
   6 puncte

SUBIECTUL al III-lea (25 de puncte)

#### Subjectul E.

1. a. Ecuația termochimică a reacției utilizate pentru obținerea acetilenei (C<sub>2</sub>H<sub>2</sub>) din carbură de calciu (CaC<sub>2</sub>) este:

 $CaC_2(s) + 2H_2O(I) \rightarrow C_2H_2(g) + Ca(OH)_2(s)$ . Variația de entalpie a acestei reacții este  $\Delta_rH^0 = -127$  kJ. Determinați entalpia molară de formare standard a hidroxidului de calciu, utilizând entalpiile molare de formare standard:  $\Delta_rH^0H_2O_0 = -285,8$  kJ/mol;  $\Delta_rH^0C_2H_2O_0 = 227$  kJ/mol;  $\Delta_rH^0C_2C_2(s) = -60,4$  kJ/mol<sup>-1</sup>.

**b.** Precizați tipul reacției având în vedere valoarea variației de entalpie,  $\Delta_i H^0$ .

3 puncte

- Determinați căldura, exprimată în kilojouli, implicată în procesul de formare a 5 mol de acetilenă, în reacția de la punctul 1.a.

  2 puncte
- 3. Calculați masa de apă, exprimată în kilograme, care poate fi încălzită de la 83 °C la 98 °C utilizând căldura de 6270 kJ, furnizată de arderea unui combustibil. Se consideră că nu au loc pierderi de căldură. 3 puncte
- 4. Ecuatia reactiei de ardere a etenei (C<sub>2</sub>H<sub>4</sub>) este:

$$C_2H_4(g) + 3O_2(g) \rightarrow 2CO_2(g) + 2H_2O(g), \Delta_rH^0.$$

Aplicați legea lui Hess pentru a determina variația de entalpie a reacției de ardere a etenei, Δ<sub>r</sub>H<sup>0</sup>, în condiții standard, în functie de variatiile de entalpie ale ecuatiilor reactiilor:

(1)  $H_2(g) + 1/2O_2(g) \rightarrow H_2O(g)$ 

 $\Delta_r H^{0}$ 

(2)  $C_2H_6(g) + 7/2O_2(g) \rightarrow 2CO_2(g) + 3H_2O(g)$ 

(3)  $C_2H_4(q) + H_2(q) \rightarrow C_2H_6(q)$ 

 $\Delta_r H^0_2$  $\Delta_r H^0_3$ .

4 puncte

5. Ecuația termochimică a reacției de ardere a monoxidului de carbon este:

$$CO(q) + 1/2O_2(q) \rightarrow CO_2(q), \Delta_r H^0 < 0.$$

Scrieți relația de ordine dintre entalpiile molare de formare standard ale celor doi oxizi ai carbonului, având în vedere entalpia reacției de ardere. **3 puncte** 

#### Subjectul F.

1. În laborator, descompunerea apei oxigenate se realizează în prezența dioxidului de mangan:

$$2H_2O_2(aq) \xrightarrow{MnO_2} 2H_2O(I) + O_2(g).$$

Notați rolul dioxidului de mangan în această reacție.

1 punct

- Pentru o reacţie de tipul: A → produşi, s-a constatat că viteza de reacţie se măreşte de 9 ori, dacă se triplează concentraţia reactantului (A). Determinaţi ordinul de reacţie.
   3 puncte
- **3. a.** Într-o incintă închisă se află un amestec care conține 2 mol de heliu și 4 g de neon, la 27°C și 22 atm. Calculați volumul amestecului gazos din incintă, exprimat în litri.
- **b.** Determinați masa de acid cianhidric, exprimată în grame, care conține 18,066·10<sup>22</sup> atomi. **6 puncte Numere atomice**: H- 1; N- 7; O- 8; Na- 11; Al- 13; Cl- 17.

Mase atomice: H- 1; C- 12; N- 14; O- 16; Ne- 20; Na- 23; Cl- 35,5; Pb- 207.

 $c_{H,O} = 4,18 \text{ kJ} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$ .

Numărul lui Avogadro:  $N = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$ . Constanta molară a gazelor:  $R = 0,082 \text{ L} \cdot \text{atm} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$ .